

VIRU-NIGULA KIRIKU ESISEL VÄLJAKUL ON JÄLLE VAN-
NET ANDVA EESTI SÕDURI KUJUGA MÄLESTUSSAMMAS.

Kihelkonna rahvas püstitas selle esmakordselt 1936. aastal. Vabadussõjas ja I maailmasõjas langenud omakandi meeste mälestuseks. Uus võim hävitas selle vahepeal kahel korral. Mälestussamba pidulik taasavamine oli möödunud pühapäeval.

Enno KAPSTASE foto

MAAVANEM LEMBIT KALJUVEE KÕNE VIRU-NIGULAS

Head Viru-Nigula inimesed, külalised!

Seistes Viru-Nigulasse püstitatud Eesti Vabadussõja 54-aastase ajalooa monumenti kolmandal avamisel, usume ja loodame koos; et taasavamist enam ei tule, et see Eesti sõjamees siia püsima jääb.

Me langetame pea nende ees, kes meie maale seitsekümmend aastat tagasi tõelise vabaduse kätte võitsid.

Ajaloolased ja poliitikud on öelnud ning kirja pannud, miliseks tohutuks väärtuseks need kaksikümmend vabaduse aastat meie maale ja rahvale kujunesid.

Kuid arvan, et täna ei oska me seda veel lõpuni mõista, täielikult hinnata. Nii see aga peabki olema. Ühele rahvale on ajaloo jäädvustamine, sellest ajast õppimine ammendamatu tarkuse ja jõu allikas.

Täna meenutame tänutundes neid Viru-Nigula tolleaegseid elanikke ja seltse, kes üle pool sajandi tagasi mitte sõnas, vaid konkreetse teos, kergendades oma kukrut, lasksid ehitada selle mälestusmärgi. Usun, et neile inimestele oli neid kroone väga vaja talu edendamiseks, laste koolitamiseks, kindlasti ka igapäevaseks leivaks. Aga nad otsustasid minu arvates õigesti.

Igale inimesele on oma kodupaik kallisk ja südamelähedane. Kes seda ei tunnista, valetab ka iseendale.

Viru-Nigula kant on meie maakonna tuntuim muinsuskaitse liikumise poolest. Siit sai al-

guse Rakvere rajooni muinsuskaitse tegevus. Olete tuntud üle Eesti oma kihelkonna nimekate meeste mälestuse jäädvustamisel, kiriku korrastamisel, külade ajaloo taaselustamisel.

Täna seisame skulptor August Vommi poolt kunagi loodud ja nüüd tema õpilase Matti Variku poolt uuesti modelleeritud vanet andva Eesti sõduri monumenti kõrval.

Suur tänu, head inimesed, selle töö eest. Eelkõige aga tänu kahele mehele — Helmut Elstrokile ja Kalev Laanemetsale. Julgen arvata, et nende eesti-meelsete väsimatute meeste koostööta oleksid paljud siinkandi väärtused loomata ja see sammaski oleks ehk tulevikuumistus. Veel kord aitäh teile kõigile!

Meie rahvale on täna vaja tarkust, kindlameelsust, vastupidavust. On ju ajad ääretult keerulised. Väga palju on maailma poliitikas sellist, mida ei saa meie siin mõjutada, aga väga palju oleneb meist ikkagi. Elu on raske, on puudu kõige elementaarsemaid kaupu, sotsiaalhooldussüsteemi ei ole veel isegi paberil, rääkimata tegelikkusest. Ma arvan, et lähitulevik toob veelgi ränki katsumusi meie teele ja elu ei lähe mitte nii pea paremaks, pigem halvemaks.

Aga me peame vastu pidama, sest Eestimaa ja tema rahvas peab vabaks saama. Vabadus ei tule iseenesest, selle eest tuleb maksta.

Andku täna avatud sammas Viru-Nigula ja Virumaa rahvale hingejõudu, ühendagu meie poliitiku, olgu tugevaks toeks meie vabaduse teel.